

ЩОДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Лагун К.

Науковий керівник: д.ю.н., доц. Блінова Г.О.

При глибокому та деталізованому розгляді інституту адміністративних процедур слід перш за все звернутися до походження його назви. Необхідно вказати, що перекладом слова «процедура» (procedo) з латинської мови буде «порядок». А слово «адміністративний» у будь-якому словосполученні, як відомо, одразу встановлює зв'язок з владною чи управлінською діяльністю. Отже, поєднавши смислове значення цих двох слів у єдине словосполучення, можна зазначити, що адміністративна процедура являє собою визначений чинним законодавством України порядок здійснення адміністративного провадження.

У контексті вищенаведених тверджень варто підкреслити, що наразі мають місце декілька тлумачень поняття «адміністративна процедура». Наприклад, існує погляд, згідно з яким адміністративна процедура повинна розглядатися виключно як форма правосуддя. Таку точку зору у науково-правничій спільноті ще прийнято називати «судовою». Поруч із цим, існує визначення адміністративної процедури як такої, що реалізується під час застосування адміністративних примусів [1, с. 87].

Конкретизуючи та розкриваючи останнє твердження, потрібно наголосити, що вчені-правники розуміють таке визначення адміністративної процедури як врегульований чинними нормами порядок провадження у справах, що є дотичними до судових справ, пов'язаних з адміністративними стягненнями чи владним примусом. Виходячи із сутності даного визначення, бачимо, що адміністративні процедури за своїм функціональним призначенням є такими, що нерозривно пов'язані з управлінською діяльністю, а також із владними суб'єктами, що її здійснюють.

Частіше за все порядок реалізації того чи іншого провадження входить до прямих повноважень керівних суб'єктів або уповноважених ними осіб. Власне, цим і пояснюються зосередженість та концентрація правників, які досліджують сутність й особливості адміністративних процедур, на владних і керуючих суб'єктах. Більше, ніж самі владні суб'єкти, науковців цікавить їх діяльність у сфері провадження та належного виконання адміністративних процедур, а також їх безпосередня роль у дотриманні й охороні фундаментальних прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина [1, с. 99].

Тим самим влада має змогу забезпечити підтримання режиму законності в Україні, що неодмінно призведе до збільшення ефективності усієї державної системи країни. Спеціалістами у цій галузі особливо виокремлюється, що норми, на яких прописані адміністративні процедури, мають стати надійним фундаментом для позитивно-правової діяльності суб'єктів виконавчої влади.

Зокрема, за умови додержання представниками влади наведених вище вимог до змісту і форми адміністративних процедур (їх чіткості, недвозначності та спрямованості на ефективний захист прав, свобод та інтересів людини і громадянина) буде реалізована можливість запровадити таку систему управління і прийняття рішень, у якій будуть відсутніми свавілля, корупція або низька ефективність. У певній мірі такі дії також будуть сприяти встановленню більш якісної взаємодії як між державними органами, так і між владою та громадянами.

Серед найважливіших цілей, які мають бути реалізовані у справжній правовій та ліберально-демократичній державі, дослідники окремо виділяють вимогу, звернену до судової та виконавчої гілок державної влади. Вона полягає у тому, аби повністю позбавити судовий процес, адміністративні провадження та систему прийняття управлінських рішень від будь-якого суб'єктивізму [2, с. 175].

Від якості та недвозначності адміністративних процедур прямо залежить те, наскільки ефективно суб'єктами здійснення державної влади будуть забезпечуватися основоположні права, свободи та законні інтереси людини і громадянина. Адже адміністративно-правові процедури роблять управлінську діяльність зрозумілою та ефективною, під час реалізації якої надійно охороняються вищенаведені фундаментальні блага, а держава гарантує для усіх суб'єктів цього процесу об'єктивну рівність та неупередженість.

Взагалі слід сказати, що адміністративно-правові процедури за своїми суттю і змістом уособлюють увесь адміністративний процес. Адже процесуальною частиною будь-якої галузі права варто називати той перелік норм, правил, порядку та послідовностей, у повній відповідності до яких і буде відбуватися адміністративне провадження або вирішення певної індивідуально визначеної справи. Адміністративні процедури посідають важливе місце у системі адміністративного права України, відіграючи у повсякденних процесах, що відбуваються у цій галузі права, значну роль. Вважається підтвердженим, що задля належної охорони прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина адміністративні процедури мають бути прописані у вітчизняному законодавстві чітко та недвозначно. Підвищення ефективності реалізації сучасних адміністративних процедур стане запорукою успішного функціонування усієї державної системи України.

Перелік посилань

1. Адміністративне право України: підруч. / В.М. Гаращук, В.В. Богуцький та ін.; за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гаращука, В.В. Зуй. Харків: Право, 2012. 656 с.

2. Адміністративне право. Альбом схем: навч. посіб. / Ю.П. Битяк, В.В. Зуй, В.М. Гаращук та ін.; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків: Право, 2015. 150 с.